

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายการจัดการแก้ปัญหามารยาเสพติดและการปราบปรามยาเสพติดและสารเสพติดในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
Affecting Factors of the Effectiveness of Prevention and Enforcement of Drugs and Narcotics wide Spread Policy Implementation in Higher Education Institutions in Prachuapkirikhan Province

จารุจน์ ฤทธิไกร¹

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชากรอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 7,312 คน และทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นตัวบรรยาย ส่วนการทดสอบทางสถิติใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการศึกษาปรากฏว่า (1) ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ภาพรวม) อยู่ในระดับสูง (2) มีความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของ การนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลได้ร้อยละ 57.7

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, นโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด, การนำนโยบายไปปฏิบัติ

Abstract

This research aimed to (1) An Effectiveness of Prevention and enforcement of drugs and narcotics wide spread Policy Implementation in Higher Education Institutions in Prachuapkirikhan Province. (2) To studied a correlations among affecting factors of the successes on Policy Implementation with . the successes of Prevention and enforcement of drugs and narcotics wide spread Policy Implementation in Higher Education Institutions in Prachuapkirikhan Province The population of this study were students of Higher Education Institutions in Prachuapkirikhan Province.The sample was performed By means of Yamane at numbers of 393 persons. Questionnaires were used as data collection tools. Descriptive statistics; Percentage, means and

¹ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

standard deviation, moreover inferential statistics; Multiple Regression were used as analytical tools. The findings were as following; 1) An Effectiveness of Prevention and enforcement of drugs and narcotics wide spread Policy Implementation in Higher Education Institutions in Prachuapkirikhan Province were at high level. and (2) There was a positive correlation among affecting Factors of Prevention and enforcement of drugs and narcotics wide spread Policy Implementation in Higher Education Institutions in Prachuapkirikhan Province. with the successes, moreover it could explain the variations of success at 57.7 percent.

Keywords: Effectiveness, Prevention and enforcement of drugs and narcotics, Policy Implementation

บทนำ

ปัญหาหลักที่ประเทศไทยเผชิญอยู่มายาวนาน ได้แก่ปัญหายาเสพติด ซึ่งมีการแพร่ระบาดในกลุ่มชนทุกหมู่เหล่าก่อให้เกิดภัยอันตรายร้ายแรงต่อมวลมนุษยชาติ แม้ว่าสังคมโลกจะทุ่มเทความพยายาม ในการจัดการปัญหาเสพติด ตัวอย่างเช่น สหประชาชาติยังเป็นองค์กรโลกบาล ได้กำหนดวันต่อต้านยาเสพติดของโลก ได้แก่ วันที่ 26 มิถุนายน ของทุกปี แม้จะมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เชิญชวนให้เลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติด นอกจากนั้น สำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Office on Drug and Crime: UNODC) ได้ระบุว่าสถานการณ์ผลิต การลักลอบค้ายาเสพติดหรือ การเสพยาเสพติดเกือบทุกประเทศทั่วโลกอยู่ในเกณฑ์คงที่ ปัจจุบันผู้เสพยาเสพติดประมาณ 200 ล้านคนหรือร้อยละ 5 ของประชากรโลก ขณะที่ประมาณ 25 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ของประชากรโลก เป็นกลุ่มผู้ติดยาเสพติด ขณะเดียวกันยาเสพติดแพร่หลายเข้ามาในประเทศไทยยาวนานและแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเดิมสังคมไทยไม่ได้รังเกียจผู้เสพยาเสพติด อาทิ การเสพกัญชา ใบกระท่อมหรือแม้แต่ยาฝิ่น ซึ่งคนไทย สังคมไทย มีความคุ้นเคย ฝิ่นเป็นยาเสพติดประเภทแรกที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในเชิงลบ เนื่องจากผู้เสพต้องทุ่มเททรัพยากรเพื่อแลกกับการได้เสพ แต่เนื่องจากทางราชการได้ผลประโยชน์จากอากรฝิ่น

ที่พ่อค้าคนจีน เอื้อประโยชน์ให้กับหน่วยงานรัฐ และผู้เกี่ยวข้อง สังคมไทยจึงไม่ได้มีการต่อต้าน การเสพฝิ่น อย่างเป็นรูปธรรม จนกระทั่งจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรีได้เล็งเห็นพิษร้ายแรงและผลกระทบของการติดยา จึงได้ออกกฎหมายให้ฝิ่นและยาเสพติดเป็นสิ่งผิดกฎหมายต้องถูกทำลายและปราบปราม ส่งผลให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องต้องปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์และวิธีการในการจำหน่าย ยาเสพติดที่เป็นอนุพันธ์จากฝิ่นที่สามารถเสพง่ายและหลบซ่อนได้สะดวก ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้แก่ มอร์ฟิน และเฮโรอีน ที่เป็นอนุพันธ์ของฝิ่น สามารถดัดแปลงให้สะดวกต่อการเสพและหลบซ่อนจากการจับกุมได้ง่ายกว่า เนื่องจากปรับสภาพให้เป็นผงละเอียดสามารถจุดเผาเพื่อสูดดมหรือปรุงให้ปนเปื้อนกับเครื่องดื่มบางประเภท เพื่อความสะดวกของการเสพ ผลกระทบของยาเสพติดมีทั้งสุขภาพของปัจเจกบุคคลและสังคมในภาพรวมโดยเฉพะยาเสพติดที่มีฤทธิ์ทำลายจิตประสาทและสมองของเยาวชนและแรงงาน ทั้งเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมไทย เนื่องจากสังคมไทยก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจใหม่ที่ต้องการสติปัญญาและความรู้เป็นรากฐานการพัฒนาที่จะนำพาประเทศไทยพัฒนาไปสู่ความเจริญอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่ทุกภาคส่วนในสังคมต้องแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเสพติดส่งผลกระทบต่อทรัพยากรบุคคล

เนื่องจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา ซึ่งบุคลากรส่วนใหญ่เป็นทรัพยากรบุคคลของชาติ อีกประการหนึ่ง นักศึกษา นักเรียนเป็นประชากรที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะเสพติดสารเสพติดได้โดยง่าย การป้องกันและปราบปรามการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในนักศึกษา นักเรียน จึงเป็นนโยบายที่หน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วนควรทุ่มเททรัพยากรเพื่อบรรลุผลสำเร็จ แม้ว่าจะได้มีการกำหนดนโยบายป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดมาเนืองและยาวนาน แต่ทว่าผลการสำรวจผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเมื่อ พ.ศ. 2550 โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พบว่า การแพร่ระบาดของยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้นถึง 575,000 คน โดยการใช้ยาเสพติดเรียงตามลำดับได้แก่ กระท่อม ยาบ้า กัญชา และสารระเหย นอกจากนี้ยังมีการประมาทการของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดผลการสำรวจพบว่าประชากรอายุ 12-65 ปี จำนวน 16 ล้านคน เป็นผู้มีประสบการณ์เคยใช้ยาเสพติดสูงถึง 2,500,000 คน สูงขึ้นทุกขณะจากสถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทยส่งผลให้ทราบว่า การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีต่อกลุ่มชนที่เป็นอนาคตของชาติ แม้ว่าจะมีโครงสร้างที่หลากหลายเพิ่มขึ้นช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว อาทิ โครงการหัวใจไร้สาร โครงการโรงเรียนสีขาว ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคัญ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2545: 21) สอดคล้องแนวคิด กลม รอยคล้าย (2549: 15) ที่กล่าวว่า ปัญหาเสพติดเป็นเรื่องสลับซับซ้อนและมีพลวัตรเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งในลักษณะของชนิดยาเสพติด และการใช้ยารวมถึงกลุ่มประชากรทำให้การแก้ปัญหามีความยากลำบาก

แม้ว่าการแก้ปัญหายาเสพติดจะเป็นเรื่องยากลำบาก แต่ผู้วิจัยในสถานการณ์ข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีปณิธานมุ่งมั่นที่จะ

เอาอำนาจความดีงามและความรู้เพื่อปกป้องเยาวชนไทยให้ปลอดภัยจากยาเสพติดโดยงานวิจัยครั้งนี้มุ่งหมายเพียงศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีนโยบายสาธารณะและการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ในการนิยามของนักวิชาการ อาจแบ่งได้เป็นกลุ่มที่เน้นการปฏิบัติ (Action Oriented) กับกลุ่มที่เน้นการเลือกสรร สิ่งที่มีคุณค่าและการตัดสินใจ (Value Selection and Decision Making) บางท่านอาจแบ่งออกตามความหมายในด้านความชัดเจนในการชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่าง งานนโยบายกับงานประจำ จึงแบ่งความหมายของนโยบายสาธารณะออกเป็นความหมายอย่างกว้างและความหมายอย่างแคบ (ถวัลย์รัฐ วรเทพพวงศ์, 2546: 4)

ความหมายของนโยบายสาธารณะในฐานะความแตกต่างระหว่างงานนโยบายกับงานประจำ โทมัส อาร์ ดาย (Thomas R. Dye, 1984: 1) ได้ให้ความหมายว่า นโยบายสาธารณะหมายถึงสิ่งที่

รัฐบาลตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำ ขณะที่ สจ๊วต นาเกล (Steward S. Nagel, 1984: 3) กล่าวว่านโยบายสาธารณะ หมายถึงการตัดสินใจของรัฐบาลเพื่อจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ของสังคมเช่นปัญหา นโยบายต่างประเทศ ปัญหา การป้องกันสิ่งแวดล้อม ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาคนว่างงาน ส่วน โรเบิร์ต อายส์โตน (Robert Eyestone, 1971: 18) นิยามว่า นโยบายสาธารณะ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับสิ่งแวดล้อม นักวิชาการ ทั้งสามให้คำนิยาม นโยบายสาธารณะในความหมายอย่างกว้าง จนไม่อาจแยกความแตกต่างระหว่างงานนโยบายกับงานประจำได้อย่างชัดเจน

ขณะที่ แอนเดอร์สัน (Anderson, 1975: 3) ได้ให้ความหมายของนโยบายสาธารณะว่า หมายถึงแนวทางปฏิบัติของรัฐบาลที่กำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่นอนว่าเพื่อให้บุคคลจัดการกับปัญหาหรือเรื่องที่อยู่ในความสนใจ จากนิยามดังกล่าว แอนเดอร์สัน (Anderson, 1975: 3-4) ได้ให้อำนาจประกอบของการเป็นนโยบายสาธารณะไว้ 4 ประการได้แก่ (1) เป็นแนวทางปฏิบัติกว้าง ๆ (2) กำหนด โดยรัฐบาลหรือข้าราชการระดับสูงที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย (3) มีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง (4) รัฐบาลมีความจริงจังและจริงจังที่จะทำให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติ (5) นโยบายอาจเป็นบวก (Positive) หรืออาจเป็นลบ (Negative) หรืออาจเป็นการกระทำหรือการกระทำก็ได้

สรุป นโยบายสาธารณะเป็นแนวทางปฏิบัติของรัฐบาล ซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์แน่นอนไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เพื่อแก้ปัญหาในปัจจุบัน เพื่อป้องกันหรือหลีกเลี่ยงปัญหาในอนาคต เพื่อให้เกิดผลลัพธ์พึงปรารถนา รัฐบาลมีความจริงจังและจริงจังที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติ นโยบายอาจเป็นบวกหรือเป็นลบก็ได้ อาจเป็นกระทำหรือเว้นการกระทำก็ได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ปิยนุชเงินคล้าย (2545: 1,3) ได้อธิบายความหมายเรื่องกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ของ ยูยีน บาร์แคชว่า หมายถึง กระบวนการทำงานทางปฏิสัมพันธ์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของนโยบายก็ได้ ในส่วนของเพรสแมนและวิลดาฟสกี ให้ความหมายว่า หมายถึง การผลิตผลลัพธ์ออกมาจนสำเร็จ นอกจากความหมายดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปิยนุช เงินคล้าย (2545: 3) ยังอธิบายความหมายการนำนโยบายไปปฏิบัติของ มิลบริย์ แมคเคลาฟลินว่า หมายถึงกระบวนการขององค์การที่ต่อเนื่องและพลวัต ซึ่งได้รับการปรุงแต่ง และหล่อหลอมโดยปฏิสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายและกลยุทธ์ของนโยบายกับสภาพขององค์การที่รับผิดชอบ ในการดำเนินการให้สำเร็จ จุลลวงกล่าวอีกนัยหนึ่ง การนำนโยบายไปปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติให้สำเร็จ จุลลวง ตามเป้าหมายนโยบาย โดยพยายามปรับเปลี่ยนประนีประนอมระหว่างเป้าหมายและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้กับข้อจำกัด เงื่อนไข และสภาพแท้จริง ของหน่วยปฏิบัติ

พอลเอ ซาบาเตียร์ และดเนียล เอ แมสแมนเนียน (Paul A. Sabatier and Daniel z. Mazmanian, 1983: 4) กล่าวว่าไว้ การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกิดจากกฎหมายการตัดสินใจพิพากษาอรรถคดีคำสั่งของฝ่ายบริหาร

รศชจันทรศร (2530) กล่าวว่า “การนำนโยบายไปปฏิบัติ” ดูจะเป็นที่สอดคล้องกันในหมู่นักวิชาการชั้นนำทางด้านนี้ ที่ให้ความหมายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องของการศึกษาว่า “องค์กร บุคคล หรือกลุ่มบุคคล ที่เกี่ยวข้องสามารถนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรทางการบริหารทั้งหมดปฏิบัติงานให้บรรลุ

ตามนโยบายที่ระบุไว้หรือไม่แค่ไหนเพียงใด” หรือกล่าวอีกในหนึ่ง การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องของ “ความสามารถที่จะผลักดันให้การทำงานของกลไกที่สำคัญทั้งหมด สามารถบรรลุผล ตามนโยบายที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้” โดยได้สรุปว่า การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการแสวงหาวิธีการ และแนวทางเพื่อปรับปรุง นโยบายแผนงาน และการปฏิบัติงานในโครงการให้ดีขึ้น เนื้อหาสาระของการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเน้นการแสวงหาคำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ หรือสภาพความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นภายในกระบวนการของ การนำนโยบายไปปฏิบัติ (implementation processes) เพื่อที่จะศึกษาเปรียบเทียบแนวทาง และสร้างกลยุทธ์เพื่อที่จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติบังเกิดความสำเร็จ

Van Meter and Van Horn (1975: 208) กำหนดว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายความว่า การดำเนินการโดยบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ในภาครัฐ หรือภาคเอกชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมุ่งที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จโดยตรงตามวัตถุประสงค์จากการตัดสินใจ ดำเนินนโยบายที่ได้กระทำก่อนหน้านั้นแล้ว

Bardach (1980: 9) มองการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการทางการเมืองและเห็นว่า กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติคือ เกมส์การต่อสู้ โดยนิยามว่า กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติคือ กระบวนการของกลยุทธ์เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในอันที่จะให้ได้มาซึ่งการบรรลุเป้าหมายของพวกตน ซึ่งเป้าหมายเหล่านั้นอาจจะไปกันได้หรือไปกันไม่ได้กับเป้าหมายของนโยบาย

Barrett and Fudge (1981: 12-13) ได้ให้คำนิยามที่อาจจะแตกต่างจาก นักวิชาการอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว เพราะเห็นว่า นิยามการนำนโยบายไปปฏิบัติ

จะมองเฉพาะเรื่องการผลักดันให้นโยบายเกิดผลในด้านเดียวคงไม่ได้แต่ คำว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะหมายความรวมถึงการสังเกตปรากฏการณ์เป็นจริงที่เกิดขึ้น หรือถูกกระทำให้เกิดขึ้น และเป็นการแสวงหาคำอธิบายต่อไปอีกว่าปรากฏการณ์หรือการกระทำนั้น เกิดขึ้นได้อย่างไร มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง ศูนย์กลางความสนใจการนำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะนี้จะอยู่ที่ว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกกระทำ (what is done) จุดสนใจของการมองจึงอยู่ที่การกระทำของกลุ่มบุคคลและของผู้มีหน้าที่กำหนดพฤติกรรม การกระทำนั้น นอกจากนั้นยังสนใจที่จะตรวจสอบระดับของการกระทำว่ามีความสัมพันธ์กับตัวนโยบายอย่างไร มากกว่าการตรวจสอบลักษณะเพียงการคาดคะเนมุมมองของการนำนโยบายไปปฏิบัติในแง่นี้ได้รับการพิจารณาว่าเป็นลำดับขั้นของการตอบสนอง (series of responses) ต่ออุดมการณ์ของข้อผูกพันต่อการกดดันจากสภาพแวดล้อม หรือต่อแรงกดดันจากหน่วยงานหรือกลุ่มต่าง ๆ ที่พยายามจะเข้ามามีอิทธิพลหรือเข้ามาควบคุมการกระทำนั้น

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับยาเสพติด

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2528 มาตรา 4 ให้ความหมายยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และ

สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ดังกล่าวด้วย
ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้าน บางตำรับตาม
กฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

ยาเสพติดให้โทษหรือสิ่งเสพติด หมายถึง ยา
หรือสารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย
แล้วไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีใดก็ตาม
ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ดังนี้ (1) ต้องการ
ยาเสพติดตลอดเวลา แสดงอาการร่างกายและจิตใจ
(2) ต้องเพิ่มขนาดของยาเสพติดมากขึ้น (3) มีอาการ
อยากหรือหิวยาเมื่อขาดยา (บางท่านจะมีอาการถอนยา
เมื่อขาดยา) (4) สุขภาพทั่วไปทรุดโทรม

เพลินตา กะลัมพากร (2544: 11 อ้างถึงใน
สุภร ชินะเกตุ, 2553: 16) ได้กล่าวถึงยาเสพติด
หมายถึง สารที่เป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากสาร
สังเคราะห์เมื่อบุคคลใดเสพหรือได้รับเข้าไปในร่างกายซ้ำ ๆ
กันแล้ว ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเป็นระยะเวลานาน
ติดต่อกันทำให้บุคคลที่เสพยาเสพติดมีอาการต้องตกอยู่
ได้อำนาจ หรือเป็นทาสของสิ่งนั้น ทั้งร่างกายและ
จิตใจ ต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้
สุขภาพผู้เสพติดเสื่อมโทรม เมื่อถึงเวลาอยากเสพ
แล้วไม่ได้เสพอาจมีอาการผิดปกติทางด้านร่างกาย
และจิตใจ หรือเฉพาะด้านจิตใจเกิดขึ้นในผู้เสพนั่น

จากความหมายของยาเสพติดพอสรุปได้ว่า
ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ
ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ
ฉีด หรือด้วยวิธีใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและ
จิตใจในลักษณะสำคัญ คือ ต้องเพิ่มขนาดการเสพ
มากขึ้นเป็นลำดับ และจะเกิดอาการถอนยาเมื่อ
หยุดใช้ยา หรือขาดยา จะเกิดความต้องการเสพ
ทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และผู้เสพ
จะต้องมีสุขภาพร่างกายทรุดโทรมลง

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างพลังชุมชนเพื่อ แก้ไขปัญหายาเสพติด

สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
(2550: 11) ได้จำกัดความหมายการสร้างพลังชุมชน
เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ กระบวนการป้องกัน
และแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยอยู่ภายใต้แนวทาง
ยุทธศาสตร์หมู่บ้าน/ชุมชน เป็นศูนย์กลางในการ
แก้ไขปัญหายาเสพติดและมุ่งดำเนินการให้เชื่อมโยง
กับการแก้ไขปัญหาคriminal อื่น ๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้
บรรลุเป้าหมายชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขและสังคมคุณธรรม
การดำเนินงานที่ผ่านมา มีหมู่บ้านและชุมชนจำนวน
หนึ่งซึ่งประสบความสำเร็จและมีศักยภาพในการเป็น
ศูนย์กลางการเรียนรู้ในการขยายบทเรียนการทำงานให้กับ
หมู่บ้านและชุมชนอื่น ๆ ที่ยังขาดประสบการณ์และองค์
ความรู้ในการทำงานได้อีกทั้งบางกลยุทธ์เราสามารถ
ใช้ได้ผลแต่ในพื้นที่ชนบทแต่ในพื้นที่เมืองกลับใช้ไม่ได้ผล
ฉะนั้น ทุกภาคส่วนต้องทำงานร่วมกัน ชุมชนต้องเข้า
มามีส่วนร่วม เพราะลำพังเพียงรัฐไม่สามารถแก้ไข
ปัญหาได้ ท้ายสุดการถอดบทเรียนและประสบการณ์
จะนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

พนัส พงษ์สุนันท์ (2550) ได้จำกัดความหมาย
ว่า หัวใจของการสร้างพลังชุมชน คือ การสร้างการเรียนรู้
แบบมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายหรือ
แก้ไขปัญหายาของชุมชน เกิดผลของการเรียนรู้
คือ พลังความรู้ การตัดสินใจ และความสามารถใน
การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนและกระทบผลประโยชน์
อย่างเป็นระบบ โดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง
มีหลักการสำคัญดังนี้ (1) รวม “พลังใจ” การที่จะ
ขับเคลื่อนกิจกรรมทางสังคมด้านใดก็ตาม (2) การระดม
“พลังความคิด” เมื่อรวมคนได้แล้วขั้นตอนต่อไป คือ
“การร่วมคิด” โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
(3) สร้าง “พลังภูมิปัญญา” การขับเคลื่อนกิจกรรมแก้ไข

ปัญหา (4) สร้าง “พลังปิติ” เป็นการสร้าง “พลังปิติ” โดยการยกย่อง ชื่นชม ให้กำลังใจ แก่คนที่มีความตั้งใจ และเสียสละให้กับชุมชนและสังคม (5) สร้าง “ภาพลักษณ์” เป็นการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่องค์ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ไปสู่องค์กรชุมชนอื่น ๆ

จากความหมายของการสร้างพลังชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด พอสรุปได้ว่า การสร้างพลังเพื่อมุ่งดำเนินการให้เชื่อมโยงกับการแก้ไขยาเสพติด และปัญหาอื่น ๆ ในหมู่บ้านและชุมชน สร้างการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เกิดพลังความรู้ การตัดสินใจ และความสามารถในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนให้บรรลุเป้าหมายชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขและสังคมคุณธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ (survey research) นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์หัวหิน วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล ปีการศึกษา 2556 จำนวนทั้งสิ้น 7,312 คน ซึ่งผู้วิจัยจะทำการสุ่มตัวอย่างจากหลักคิด Yamane ได้จำนวนนักศึกษา 379 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-ended question) และคำถามปลายเปิด (Open-ended question) เพื่อสอบถามนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา และรายได้ของผู้ปกครอง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการจัดการแก้ปัญหาการป้องกันการแพร่ระบาดของปราบปรามยาเสพติด ในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของการนำนโยบายการจัดการแก้ปัญหาการป้องกันการแพร่ระบาดของปราบปรามยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการเก็บโดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล หากข้อคำถามใดไม่สมบูรณ์จะทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ (1) ทศาคความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) ของข้อมูลที่ไว้ของปัจจัยส่วนบุคคล (2) ทศาคเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนน จากการตอบแบบสอบถามโดยแทนความหมายของคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการจัดการแก้ปัญหาการป้องกันการแพร่ระบาดของปราบปรามยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และความสำเร็จของการนำนโยบายการจัดการแก้ปัญหาการป้องกันการแพร่ระบาดของปราบปรามยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (3) ค่า t-test (Independent t-test) ใช้วิเคราะห์ความ

แตกต่างกันระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่มีระดับนัยสำคัญ .05 เพื่อทดสอบสมมติฐานส่วนที่ 1 ที่เกี่ยวกับ เพศ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์นั้น ในขั้นแรกจะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของตัวแปรอิสระกลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม (4) ใช้สถิติวิเคราะห์ F-test (Independent sample F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA (One-way Analysis of Variance) หรือ Brown Forsyth ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และถ้าผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ต้องทำการทดสอบเป็นรายคู่ต่อไป เพื่อดูว่ามีคู่ใดที่แตกต่างกันโดยใช้วิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dennett's T3 และ (5) ใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ในการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว ที่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการจัดการแก้ปัญหาการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการสื่อสารระหว่างองค์การและกิจกรรมสนับสนุนนโยบาย และ (2) ด้านความร่วมมือและการตอบสนองจากผู้นำองค์การ ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่านักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านทรัพยากรของนโยบาย (2) ด้านลักษณะองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (3) ด้านสภาพทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ และ (4) ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

1. ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ดังนี้ (1) นโยบายได้กำหนดเพื่อตอบสนองการป้องกัน และปราบปรามการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบในสถาบันอุดมศึกษาตรงความต้องการของเป้าหมาย และ (2) นโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบในสถาบันอุดมศึกษาสามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบาย

การป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ดังนี้ (1) ความทันทั่วทั้งในการ นำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติ (2) นโยบาย การป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในสถาบันอุดมศึกษา สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษา และ (3) เหตุผลในการกำหนดนโยบายการป้องกัน และปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบัน อุดมศึกษามีความเหมาะสม ตามลำดับ

2. ด้านทรัพยากรของนโยบาย พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อ การนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากรของนโยบาย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัย แห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกัน และปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบัน อุดมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก 2 ข้อ ดังนี้ (1) ภูมิหลังและประสบการณ์ของผู้นำ มีส่วนในการนำหน่วยงานไปสู่ความสำเร็จ และ (2) ความ สามารถในการบังคับบัญชาหน่วยงานของผู้นำนโยบาย ไปปฏิบัติ ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่านักศึกษาเห็นว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบาย การป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ดังนี้ (1) นักศึกษามีความร่วมมื อร่วมใจในการนำนโยบายไปปฏิบัติ (2) ความสามารถในการ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับหน่วยงาน และ (3) ศิลปะ ในการเป็นผู้นำของสถาบันอุดมศึกษา ตามลำดับ

3. ด้านการสื่อสารระหว่างองค์การและ กิจกรรมสนับสนุนนโยบาย พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัย

แห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกัน และปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบัน อุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปปฏิบัติด้านการ สื่อสารระหว่างองค์การและกิจกรรมสนับสนุนนโยบาย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา เห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำ นโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ดังนี้ (1) การเข้าถึง การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษา (2) ประสิทธิภาพ การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานและภายใน หน่วยงาน (3) ความพร้อมของหน่วยงานในการใช้ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และ (4) ความพร้อมเพียงของ อุปกรณ์การสื่อสาร ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า นักศึกษา เห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบาย การป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ดังนี้ ความชัดเจนของระเบียบ ปฏิบัติทางสารบรรณ

4. ด้านลักษณะองค์การที่นำนโยบายไป ปฏิบัติ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จ มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปราม การแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ ด้านลักษณะองค์การ ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จ มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปราม การแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ดังนี้ (1) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง ของหน่วยงานให้สอดคล้องกับภารกิจ (2) ความพร้อมของ ปัจจัยที่จะใช้การปฏิบัติภารกิจ และ (3) สมรรถนะ

การจัดการของหน่วยงาน ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ดังนี้ (1) ความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด และ (2) ความสามารถของกำลังพลในการปฏิบัติ ตามลำดับ

5. ด้านความร่วมมือและการตอบสนอง จากผู้นำองค์กร พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติด้านความร่วมมือและการตอบสนองจากผู้นำองค์กรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ดังนี้ (1) พนักงานข้าราชการมีขวัญกำลังใจในสภาวะความกดดัน และ (2) ความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานข้าราชการ ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ดังนี้ (1) ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ และ (2) ความทุ่มเทในการทำงานและการแก้ปัญหาอุปสรรค ตามลำดับ

6. ด้านสภาพทางการเมือง สังคม และ เศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ ด้านสภาพทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ดังนี้ (1) สภาพสังคมประชากรในสถาบันอุดมศึกษาที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ (2) แรงกดดันกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ในท้องถิ่นที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ (3) สภาทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ดังนี้ (1) เศรษฐกิจในพื้นที่ และการประกอบรายได้ของผู้ปกครองของประชากรที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ (2) แรงกดดันทางการเมืองในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสำเร็จของการนำนโยบายการจัดการแก้ปัญหาการป้องกันการแพร่ระบาดและปราบปรามยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา ไปปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นักศึกษามองเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ประสบความสำเร็จของการนำนโยบายการจัดการแก้ปัญหาการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามองเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ประสบความสำเร็จของการนำนโยบายการจัดการแก้ปัญหาการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและปราบปราม

ยาเสพติดไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ดังนี้ (1) ช่วยสร้างเสริมทักษะและฝึกการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (2) การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง (3) บุคคลที่ติดยาเสพติดได้รับการดูแลรักษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง (4) สามารถสร้างกระแสในกลุ่มเยาวชนไม่ให้อยู่เกี่ยวกับยาเสพติด และ (5) มีกลุ่มเสี่ยงการติดยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษาลดลง ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ประสบความสำเร็จของการน่านโยบายการจัดการแก้ปัญหาการป้องกันการแพร่ระบาดและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ดังนี้ (1) สถาบันอุดมศึกษามีจุดมุ่งหมายและแนวทางในการป้องกันการแพร่ระบาดและปราบปรามยาเสพติดชัดเจนขึ้น และ (2) มีความรู้ความเข้าใจต่อพิษภัยของยาเสพติดเพิ่มขึ้น ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของการน่านโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ ไม่แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของการน่านโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของการน่านโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของการน่านโยบาย

การป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จโดยรวมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการน่านโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบัน อุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถอธิบายได้ว่า ถ้าสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการนำปัจจัยแห่งความสำเร็จ ทั้ง 6 ด้านมาปฏิบัติมากขึ้น จะส่งผลให้การน่านโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

การอภิปรายผล

นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการน่านโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการน่านโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมสนับสนุนนโยบาย และ (2) ด้านความร่วมมือและการตอบสนองจากผู้นำองค์กรตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพลต่อการน่านโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านทรัพยากร

ของนโยบาย (2) ด้านลักษณะองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (3) ด้านสภาพทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ และ (4) ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ตามลำดับ สอดคล้องกับ วรรณช จันทรร (2551) ได้ศึกษา การนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ในส่วนของระบบราชการ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นรวมถึง องค์การรัฐวิสาหกิจจะมีบทบาทสำคัญในด้านนโยบาย ที่เกี่ยวกับการจัดสรร (distributive policies) ทรัพยากร หรือผลประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม กล่าวคือ หน่วย ราชการส่วนกลาง จะเป็นฝ่ายให้ความสนับสนุน ควบคุม อำนาจการ ในขณะที่ยุทธศาสตร์ส่วนภูมิภาคและ ท้องถิ่น จะเป็นหน่วยปฏิบัติการ มีปฏิสัมพันธ์ หรือ ให้บริการแก่ประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากนโยบาย โดยตรงและสอดคล้องกับ Hogwood and Gunn (1984) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติจะสำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับผู้กำหนดนโยบายเป็นสำคัญ โดยทั้งสอง ให้เหตุผลว่า เหตุที่แนวคิดเรื่องการนำนโยบายไป ปฏิบัติจะต้องเป็นแบบจากบนลงล่าง (Top-Down) เนื่องจากผู้กำหนดนโยบายในประเทศที่มีการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยจะมาจากการเลือกตั้งของ ประชาชน ผู้กำหนดนโยบายสามารถควบคุมปัจจัย ดังต่อไปนี้ให้คงที่ได้ ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายนอก ทรัพยากรและเวลา การผสมผสานของการใช้ทรัพยากร ในแต่ละขั้นของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความสัมพันธ์ ระหว่างเหตุและผลนั้น จำนวนของหน่วยงานที่นำนโยบาย ไปปฏิบัติ การสื่อสารข้อความที่สมบูรณ์

นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพล ต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากรของนโยบาย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ Edwards (1980)

ได้กล่าวว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายไม่ขึ้นอยู่กับ ความเพียงพอของทรัพยากร

นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพล ต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ ด้านการสื่อสารระหว่าง องค์การและกิจกรรมสนับสนุนนโยบายอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Larson (1980) กล่าวว่า ความสำเร็จ ของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับขั้นตอนของ การสื่อสารข้อมูล

นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอิทธิพล ต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการแพร่ ระบาดของยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ไปปฏิบัติ ด้านลักษณะองค์การที่ นำนโยบายไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้อง กับ Edwards (1980) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จของ การนำนโยบายไม่ขึ้นอยู่กับระดับของความสนับสนุน โครงสร้างของระบบองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพียงใด และสอดคล้องกับ Larson (1980) กล่าวว่า ความสำเร็จของการนำนโยบาย ไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับระดับของความสลับซับซ้อนใน การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานของรัฐในระดับ ต่าง ๆ และยังคงสอดคล้องกับ Pressman and Wildavsky (1973) ได้ศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยศึกษา ความล้มเหลวในการสร้างงานให้ชนกลุ่มน้อยในเมือง ไอค์แลนด์ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา พบแนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติมีลักษณะแบบ Top-Down อยู่มาก เนื่องจากการปฏิบัติงานที่มีโครงสร้าง ที่เป็นไปตามลำดับขั้น โดยโครงสร้างนั้นประกอบไปด้วย หน่วยงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาควรศึกษาสภาพปัจจุบันของความร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่ทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพราะจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่นและชุมชน และเพื่อให้นโยบายการจัดการแก้ปัญหาการป้องกันการแพร่ระบาดและปราบปรามยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษาปรากฏผลเป็นรูปธรรม เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดและปราบปรามยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา

2. ควรเชื่อมโยงและบูรณาการทุกระบบในการพัฒนาด้านความร่วมมือกับชุมชน มีการตั้งตั้งคณะกรรมการดำเนินการแพร่ระบาดและปราบปรามยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นบุคคลผู้รับผิดชอบหลักเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการป้องกันการแพร่ระบาดและปราบปรามยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา

3. ควรจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าของตนเองและคนในครอบครัวไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด รู้ถึงโทษของยาเสพติดที่มีต่อตนเองและครอบครัว

4. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจ เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกไม่ให้นักเรียนไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

5. ควรให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและอันตรายของสิ่งเสพติดให้กับนักศึกษาจัดให้มีกิจกรรมนันทนาการในสถาบันอุดมศึกษาให้เพียงพอและสนับสนุนให้นักศึกษาได้ร่วมกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ และสอนให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

6. ควรมีระบบข้อมูลที่เอื้ออำนวยให้ผู้บริหารสามารถใช้ในการวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัญหาได้ทุกมิติและทุกระดับ

7. กระบวนการแก้ไขปัญหาควรมีบุคลากรหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น กลุ่มเพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์แนะแนวหรืออาจารย์อื่นที่มีความสามารถที่จะช่วยเหลือนักศึกษาได้

เอกสารอ้างอิง

- กมล รอดคล้าย. (2549). *การวิเคราะห์ระบบการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของหน่วยงานรัฐบาล และเอกชนในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). *การคิดเชิงมโนทัศน์*. กรุงเทพมหานคร: ชัคเชส มีเดีย.
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพุฒิพงศ์. (2546). *การกำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.
- ปิยะนุช เงินคล้าย. (2545). *เทคนิคเชิงปริมาณในงานบริหารรัฐกิจ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พนัส พงษ์สุนันท์. (2550). *ทิศทางกรขับเคลื่อนเมืองน่าอยู่ชุมชนน่าอยู่ อย่างมีพลังและยั่งยืน*. *วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม* 30, 4 (ต.ค. - ธ.ค. 2550) 45-53.

- วรเดช จันทรศร. (2530). *การนำนโยบายสาธารณสุขไปปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรเดช จันทรศร. (2551). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุกร ชินะเกตุ. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Anderson, R. (1975). *Development of inducers to medical care*. Michigan: Ann Arbor Health Administration Press.
- Bardach, Eugene. (1980). *The implementation game*. Cambridge, Mass: Mit.
- Barrett, Susan and and Fudge, Colin. (1981). *Policy and action: Essays on the implementation of public policy*. New York: Methuen.
- Edwards, G. C. (1980). *Implementing Public Policy*. Washington, DC: Congressional quarterly Press.
- Hogwood, B. W. & Gunn, L. (1984). *Policy Analysis for the Real World*. Oxford: Oxford University Press.
- Larson, J. (1980). Biologist and Natural Resources Manager, Naval Air Station, North Island, San Diego-Personal communications. February, March and April.
- Paul A. Sabatier and Daniel z. Mazmanian, 1983
- Pressman, J. L. & Wildavsky, A. (1973). *Implementation* (2nd ed.). Zcalifornia: University of California Press.
- Thomas R. Dye. (1984). *Understanding Public Policy* (5th ed.). Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Van Meter, D. S. & Van Horn, C. E. (1975). The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework. *Administration and Society*, 9(46): p.4.